

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-026-01/2013
P/13/113

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/113 – Działania administracji publicznej na rzecz bezdomnych.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.

Kontroler

Jolanta Nowak, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 88301 z dnia 22 listopada 2013 r.

(dowód: akta kontroli str.1-2)

Jednostka
kontrolowana

Urząd Miasta Łodzi („Urząd”), ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź.

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Hanna Elżbieta Zdanowska, Prezydent Miasta Łodzi wybrana w wyborach, które odbyły się 5 grudnia 2010 r. (zaświadczenie Miejskiej Komisji Wyborczej w Łodzi z dnia 6 grudnia 2010 r.).

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, działania Miasta Łodzi na rzecz osób bezdomnych w okresie 2012-2013 (I półrocze).

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- opracowanie i uchwalenie Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2012-2015 (zwanej dalej „Strategią”),
- realizowanie działań zawartych w Strategii, w zakresie udzielania pomocy osobom bezdomnym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Realizacja zadań podejmowanych na rzecz bezdomnych

- 1.1. Miasto Łódź, zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej² (zwaną dalej „ustawą o pomocy społecznej”) przygotowało ocenę zasobów pomocy społecznej (na rok 2011 oraz na rok 2012), w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. W dokumencie tym zawarto m.in. kwestie dotyczące osób bezdomnych: wskazano liczbę osób, którym przyznano świadczenia, liczbę osób bezdomnych realizujących indywidualne programy wychodzenia z bezdomności, nakłady ponoszone na utrzymanie schronisk oraz noclegowni. Autorzy dokumentu zwrócili uwagę na najważniejsze obszary, na których Miasto powinno się skupić przy określaniu działań pomocy społecznej –

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.

m.in. na kwestiach dotyczących osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także na problemach związanych z marginalizacją osób bezdomnych.

Ocena zasobów pomocy społecznej na 2011 rok była przedstawiona na posiedzeniu Komisji Ochrony Zdrowia i Opieki Społecznej Rady Miejskiej w Łodzi w dniu 9 maja 2012 r., podczas którego Przewodniczący Komisji zwrócił m.in. uwagę na sferę zagrożeń – bezdomność. P.o. Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi („MOPS”) poinformowała członków ww. Komisji, że w celu pracy z osobami bezdomnymi powołana została pilotażowa grupa streetworkerów.

Ocena zasobów prognozy społecznej na 2012 rok była przedmiotem dyskusji na posiedzeniu ww. Komisji w dniu 8 maja 2013 r. Członkowie Komisji, m.in. interesowali się liczbą osób bezdomnych (przedstawiciele MOPS podali, iż 25 stycznia 2013 roku przeprowadzono liczenie osób bezdomnych i liczba ta wyniosła 1.070, a w chwili obecnej – około 800 osób), szczegółowymi informacjami na temat sposobu liczenia tych osób, stanu przygotowań do mieszkań readaptacyjnych dla osób bezdomnych. Przedstawiciele MOPS podali na posiedzeniu ww. Komisji, iż trwają poszukiwania zasobów komunalnych na ten cel, a obecnie funkcjonują dwa mieszkania readaptacyjne dla 15 osób prowadzone przez Towarzystwo im. św. Brata Alberta Koło w Łodzi, planowane są również nowe mieszkania dla 10 osób.

Oceny zasobów pomocy społecznej były przedstawiane na sesjach Rady Miejskiej w Łodzi odpowiednio w dniach 16 maja 2012 r. i 16 maja 2013 r.

Ponadto, potrzeby MOPS na rok kolejny wykazywane były w sprawozdaniach z działalności tej jednostki za 2011 rok i 2012 rok, przy czym potrzeby na rok 2012 zostały zwymiarowane (określono wysokość środków finansowych dla realizacji zadań), natomiast potrzeby na 2013 rok wykazane zostały w formie opisowej – bez określenia środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań.

(dowód: akta kontroli str.4-18,63-83,86-89)

Jak wyjaśniła w trakcie niniejszej kontroli p.o. Dyrektora MOPS, podczas dyskusji na posiedzeniu Komisji w dniu 8 maja 2013 r., pomyłkowo podano liczbę mieszkań readaptacyjnych – faktycznie jest jedno dla 10 osób i podjęte są działania w celu pozyskania kolejnego.

(dowód: akta kontroli str.142-143)

Z danych przedstawionych przez MOPS w toku kontroli wynikało, że w badanym okresie środki w budżecie Miasta Łodzi przeznaczone na zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej były planowane po stronie wydatków w kwotach postulowanych przez MOPS.

(dowód: akta kontroli str. 90-91)

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 i art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, Rada Miejska w Łodzi przyjęła³ w dniu 28 grudnia 2011 r. „Strategię rozwiązywania problemów społecznych w mieście Łodzi na lata 2011-2015”.

Strategia, zawierała m.in.:

- diagnozę sytuacji społecznej Miasta Łodzi wg stanu na 31 grudnia 2010 r., w której przedstawiono istotne problemy społeczne: istnienie enklaw biedy, starzenie się mieszkańców Łodzi, bezrobocie, grupy osób społecznie wykluczonych, problemy uzależnień, problemy przemocy domowej. Zwrócono uwagę na sytuację demograficzno-społeczną mieszkańców, infrastrukturę oraz dostępność do usług z zakresu oświaty, ochrony zdrowia i pomocy społecznej,
- analizę możliwości rozwojowych Miasta Łodzi w oparciu o analizę SWOT,

³ Uchwałą Nr XXIX/524/11

- cel strategiczny i obszary interwencji, jak również podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań,
- źródła finansowania – zgodne z Wieloletnią Prognozą Finansową Miasta Łodzi przyjętą Uchwałą Nr VI/51/11 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 26 stycznia 2011 r.,
- sposób monitorowania działań przewidzianych w celach operacyjnych.
Celem strategicznym jest: „Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wspieranie osób i rodzin podlegających wykluczeniu społecznemu”. W Strategii określono szczegółowo:
  - sześć obszarów interwencji (m.in. Obszar interwencji 6 – „Bezdomność”),
  - dla każdego obszaru – kierunek działania (m.in. dla obszaru interwencji 6 – kierunkiem działania jest „Przeciwdziałanie zjawisku bezdomności i reintegracja osób bezdomnych”),
  - cele operacyjne (od dwóch do czterech) dla każdego obszaru interwencji (m.in. dla obszaru interwencji 6 celami operacyjnymi są: wspieranie osób i rodzin zagrożonych bezdomnością, wspomaganie osób bezdomnych). Wszystkie cele operacyjne zostały uszczegółowione poprzez opis działań, wskazanie podmiotów odpowiedzialnych, podmiotów wspierających oraz źródła finansowania z podziałem na poszczególne lata. Określone zostały również wskaźniki realizacji działań, przy czym nie zostały one zwymiarowane.
 W badanym okresie Miasto Łódź nie opracowywało lokalnych programów pomocy społecznej mających związek z przeciwdziałaniem bezdomności, poza ww. Strategią.

(dowód: akta kontroli str. 19-37,62)

W dniu 17 maja 2012 r., zgodnie z zapisem w części dotyczącej monitoringu Strategii, Prezydent powołała Zespół ds. Monitorowania Strategii⁴.

Według „Karty realizacji polityki” sporządzonej wg stanu na 31 grudnia 2012 r. dla obszaru interwencji 6 - Bezdomność, oraz informacji uzyskanej z MOPS działania w celu operacyjnym 1 (Wspieranie osób i rodzin zagrożonych bezdomnością) były realizowane poprzez:

- funkcjonowanie ośmiu podmiotów udzielających poradnictwa (wartość docelowa – osiem),
- udzielenie 2.306 porad prawnych (przy braku założeń),
- przyznanie 138.345 dodatków mieszkaniowych,
- nie wystąpiły przypadki udzielenia pomocy przy zamianie mieszkań,
- działania w celu operacyjnym 2 (Wspomaganie osób bezdomnych) były realizowane poprzez:
  - opracowanie systemu monitorowania zjawiska bezdomności,
  - zapewnienie 469 miejsc w schroniskach, noclegowniach, świetlicach i mieszkaniach readaptacyjnych (przy wartości docelowej – 469),
  - skorzystanie przez 1.333 osób bezdomnych z pomocy placówek (przy wartości docelowej wynoszącej 1.333),
  - wydanie 20.624 posiłków oraz odwiezienie 65 osób do noclegowni (przy braku założeń),
  - brak danych dotyczących osób, które powróciły do środowiska,
  - zatrudnienie sześciu streetworkerów do pracy socjalnej z osobami bezdomnymi na ulicy (wartość docelowa 12),
  - podjęcie 345 interwencji podczas pracy socjalnej z osobami bezdomnymi na ulicy (przy wartości docelowej 670),
  - udzielenie 14 świadczeń - pomocy materialnej, również podczas pracy socjalnej z osobami bezdomnymi na ulicy (wartość docelowa 60).

(dowód: akta kontroli str. 38-47, 174)

⁴ Zarządzenie Nr 2251/VI/12, zmienione Zarządzeniem Nr 3089/VI/12 z dnia 28 września 2012 r.

1.2 Według danych MOPS, liczba osób bezdomnych wzrosła w 2012 roku (1.821 osób) w stosunku do roku poprzedniego (1.592 osób) o 229 osób. Na dzień 30 września 2013 r. liczba bezdomnych w Łodzi wyniosła 446 osób (osoby przebywające w noclegowniach i schroniskach). Przewidywano, iż w okresie zimy 2013/2014 liczba osób bezdomnych kształtować się będzie na poziomie 2012 roku (tj. 1.821 osoby). Ww. wartości liczbowe wynikały z danych, jakimi dysponowały poszczególne placówki (schroniska, noclegownie).

W nocy z 25 na 26 stycznia 2013 roku przeprowadzony został na terenie Miasta Łodzi pierwszy spis osób bezdomnych. W liczeniu wzięło udział 141 osób (w tym: 118 wolontariuszy, czterech pracowników socjalnych MOPS, 10 osób bezdomnych ze Schroniska im. św. Brata Alberta, pięciu streetworkerów, dwóch pracowników MOPS, dwie osoby duchowne), przy asyście 64 Strażników Miejskich oraz zabezpieczeniu 70 funkcjonariuszy Policji. Ankieterzy dotarli do 1.196 osób, z których 73% przebywała w schroniskach, noclegowniach i innych instytucjach, a 23 % - to osoby spotkane na ulicach, dworcach, pustostanach i innych miejscach niemieszkalnych. Raport z liczenia osób bezdomnych zamieszczony został na stronie internetowej MOPS.

(dowód: akta kontroli str.48, 84-85)

Z informacji uzyskanej z Komendy Miejskiej Policji w Łodzi wynika, że na terenie Miasta Łodzi odnotowano:

- w okresie zimy 2011/2012 - osiem przypadków zgonów bezdomnych z powodu wychłodzenia,
- w okresie zimy 2012/2013 – dwa przypadki zgonów bezdomnych z powodu wychłodzenia.

Jak podał Komendant Komendy Miejskiej Policji, o wszystkich przypadkach zgonów z powodu wychłodzenia, MOPS był informowany, natomiast nie jest prowadzona ewidencja statystyczna przypadków odmrożeń. W celu zapobieżenia wystąpienia kolejnych przypadków zgonów bezdomnych z wychłodzenia, MOPS współpracował m.in. z Policją oraz Strażą Miejską (m.in. aktualizowano wykaz miejsc, w których można spotkać bezdomnych, sporządzono wykaz miejsc, w którym udzielana jest pomoc bezdomnym, współpracowano ze streetworkerami, w przypadkach, gdy temperatura powietrza spadała poniżej 0°C funkcjonariusze Straży Miejskiej sprawdzają miejsca, w których mogą przebywać bezdomni, przewożenie osób bezdomnych do schronisk i noclegowni, a osób będących pod wpływem alkoholu – do Miejskiego Centrum Zdrowia Publicznego).

(dowód: akta kontroli str.92-102)

1.3 W latach 2011-2013 (I półrocze) wydatki Miasta Łodzi na rzecz osób bezdomnych wynosiły: 3.723,2 tys. zł (w 2011 r.), 3.873,4 tys. zł (w 2012 r.), 2.065,2 tys. zł (I półrocze 2013 r.) i stanowiły odpowiednio: 0,12%, 0,12%, 0,11% wydatków budżetu ogółem. W wydatkach Miasta ponoszonych na pomoc społeczną wydatki te stanowiły od 0,91% (w 2011 r. i 2012 r.) do 0,94% (w I połowie 2013 r.). W planie budżetu Miasta Łodzi, jak również w planie finansowym wydatków MOPS nie wydzielano planu wydatków z przeznaczeniem dla osób bezdomnych. Wydatki na tę grupę osób mieściły się w różnych przedziałkach klasyfikacji budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 105, 144-148)

W strukturze wydatków poniesionych przez Miasto Łódź na rzecz osób bezdomnych najwyższy wskaźnik wykazują wydatki na pokrycie schronienia w noclegowniach, schroniskach i mieszkaniach readaptacyjnych (62,4% w 2011 r., 60,4% w 2012 r. i 54,4% w I półroczu 2013 r.), wypłacone zasiłki stałe (odpowiednio: 20%, 19,2%, 23,1%), wypłacone zasiłki okresowe (odpowiednio:

7,9%, 8,4%, 11,3%). Poszczególnymi formami pomocy w badanym okresie objęto od 27 (wydatki związane z pogrzebem w I półroczu 2013 r.) do 1.798 (liczba osób, którzy korzystali ze schronisk, noclegowni lub mieszkań readaptacyjnych w 2012 r.) osób bezdomnych.

(dowód: akta kontroli str. 103-104)

Pomimo, że szacowano liczbę osób bezdomnych na 2013 rok na poziomie roku poprzedniego (1.821 osób), zmniejszeniu uległa wartość przyznanych dotacji dla Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta: w 2012 roku przekazano tej organizacji kwotę ogółem 1.899,5 tys. zł (na prowadzenie schronisk, noclegowni i mieszkań readaptacyjnych, świetlicy oraz autobusu dla bezdomnych), a na 2013 rok przyznano dotację ogółem w kwocie 1.799 tys. zł (przy niezmienionym zakresie zadań).

(dowód: akta kontroli 48-55)

Jak stwierdziła Prezydent Miasta Łodzi: „Odnosząc się do zmniejszenia w 2013 r. kwoty dotacji przyznanej Towarzystwu Pomocy im. św. Brata Alberta na prowadzenie schronisk, noclegowni, świetlicy oraz mieszkań readaptacyjnych uprzejmie wyjaśniam, iż działania te wynikają z zastosowania postanowień zarządzenia Nr 2715/VI/12 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie założeń do projektu budżetu miasta Łodzi na 2013 r. oraz opracowanych na jego podstawie wytycznych (...) powyższe rozwiązanie nie spowodowało negatywnych konsekwencji w realizacji zadań na rzecz bezdomnych przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta (...)”

(dowód: akta kontroli str. 179, 204-206)

Zgodnie z art. 101 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, Miasto Łódź przekazywało do innych gmin środki finansowe z tytułu poniesionych przez te gminy wydatków na rzecz bezdomnych „pochodzących” z terenu Miasta Łodzi. W badanym okresie kwota ta wynosiła: 27,2 tys. zł w 2012 r. i 27,6 tys. zł w I półroczu 2013 r. Ponadto Miasto Łódź występowało do innych gmin o zwrot wypłaconych świadczeń bezdomnym z terenu tych gmin: w 2012 roku 11,7 tys. zł (wszystkie kwoty odzyskano) oraz w I półroczu 2013 r. - 5,3 tys. zł (odzyskano 4,3 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 105)

- 1.4 Jak wyjaśniła Prezydent Miasta: „Działania dotyczące wspierania osób bezdomnych znajdują odzwierciedlenie w zapisach kluczowego dokumentu, którym jest Strategia rozwiązywania problemów społecznych w mieście Łodzi na lata 2011-2015 (przyjęta uchwałą Nr XXIX/524/11 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 grudnia 2011 r.), w szczególności obszar interwencji 6. Bezdomność. Przywołany dokument stanowi wytyczne dla standardów usług świadczonych na terenie Miasta Łodzi na rzecz osób bezdomnych, które są szczegółowo uregulowane w lokalnych, corocznie aktualizowanych programach, tj. Program współpracy Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁵, Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto poszczególne rodzaje usług wykazywane w powyższych programach są uszczegóławiane w warunkach otwartych konkursów ofert, ujmowanych w zarządzeniach Prezydenta Miasta Łodzi. Jednocześnie informuję, że w ramach projektu systemowego prowadzonego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich opracowywane są standardy pracy

⁵ Programy przyjmowane uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi – na rok 2013 uchwałą nr LIII/1083/12 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 21 listopada 2012 r. (przypis kontrolera)

z osobami bezdomnymi, które będą wprowadzane w 2014 r. Zaproponowane standardy po ich ostatecznym zaakceptowaniu przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, będą wdrażane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi."

(dowód: akta kontroli str.173, 175-206)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy osobom bezdomnym

2.1 W zakresie pomocy osobom bezdomnym, Miasto Łódź współpracowało m.in. z Policją, Strażą Miejską, organizacjami pozarządowymi, Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łodzi. Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa w Departamencie Prezydenta Urzędu Miasta Łodzi organizował sukcesywnie przed rozpoczęciem sezonu zimowego posiedzenia Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (w skład którego wchodził m.in. przedstawiciele: Policji, Straży Pożarnej, MOPS, Straży Miejskiej, Powiatowego Inspektora Sanitarnego), na których omawiano stan przygotowania służb miejskich do warunków zimowych, w tym również w zakresie bezpieczeństwa związanego z istnieniem zjawiska bezdomności. Współpraca z jednostkami organizacyjnymi spoza struktury Urzędu nie była sformalizowana poprzez zawarcie porozumień/uzgodnień, lub umów. Na bieżąco współpracowano również (przekazywane meldunki) z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego. Wydział Zarządzania Kryzysowego przekazał w badanym okresie materace oraz koce z przeznaczeniem dla osób bezdomnych, jak również spowodował przeprowadzenie oględzin pomieszczeń w jednym z budynków, w którym mieściło się schronisko dla bezdomnych pod kątem bezpieczeństwa pożarowego.

(dowód: akta kontroli str.106-137)

2.2 W imieniu Miasta Łodzi, MOPS podpisał trzy umowy z organizacją pozarządową – Stowarzyszenie – Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Łódzkie („Towarzystwo Pomocy”):

- w dniu 3 stycznia 2011 r. na udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym w schroniskach i noclegowniach oraz mieszkaniach readaptacyjnych (umowa zawarta w wyniku konkursu ofert na okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 marca 2015 r.). Wartość dotacji na poszczególne lata określona została na kwoty: 2011 r. – 1.773,7 tys. zł, 2012 r. – 1.787,2 tys. zł, 2013 r. – 1.707,7 tys. zł,
- w dniu 24 stycznia 2012 r. na udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, poprzez prowadzenie świetlicy dla bezdomnych (umowa zawarta w wyniku konkursu ofert na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2016 r.). Wartość dotacji na poszczególne lata: 2012 r. – 54,8 tys. zł, 2013 r. – 51,6 tys. zł,
- w dniu 24 stycznia 2012 r. na realizację programu osłonowego pn. „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących” (umowa zawarta w wyniku konkursu ofert na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2016 r.). Wartość dotacji na poszczególne lata wyniosła: 2012 r. – 57,4 tys. zł, 2013 r. – 39,8 tys. zł;

W treści umów zawarto m.in. wartość zadania publicznego, kalkulację kosztów wraz ze źródłem finansowania, zakres usług, jakie mają być świadczone na rzecz bezdomnych (m.in. posiłki, pomoc medyczna, pomoc prawna, opieka terapeutyczna). W umowach nie wskazano liczby bezdomnych, jakich Miasto

zamierza umieszczać w noclegowniach, ale wskazana była liczba miejsc w poszczególnych noclegowniach i schroniskach.

Towarzystwo Pomocy dysponowało na dzień 30 września 2013 r.:

- 71 miejscami noclegowymi w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet i Dzieci,
- 218 miejscami noclegowymi w dwóch Schroniskach dla Bezdomnych Mężczyzn,
- 90 miejscami noclegowymi w Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn.

Ponadto, w strukturze MOPS funkcjonowało Schronisko dla Bezdomnych Kobiet z 20 miejscami noclegowymi.

W roku 2012 z noclegów skorzystało 1.699 osób bezdomnych (1.535 osób w budynkach prowadzonych przez Towarzystwo Pomocy oraz 164 w Schronisku prowadzonym przez MOPS), a w I połowie 2013 r. – 952 osoby (874 osoby w budynkach prowadzonych przez Towarzystwo Pomocy oraz 78 osób w Schronisku MOPS).

Zarówno oferty, jak i umowy zawarte z Towarzystwem Pomocy spełniały wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania⁶ (zwanym dalej „rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej”).

Dotacje rozliczane były zgodnie z postanowieniami zawartymi w umowach i na formularzu określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

(dowód: akta kontroli str. 49-57, 149-172)

W latach 2012 - 2013 Urząd nie prowadził kontroli w Towarzystwie Pomocy, kontrole takie przeprowadził MOPS:

- w dniach 3 – 11 września 2013 r., w zakresie realizacji umowy 16/OWZPU/Autobus dla Bezdomnych/12. Z ustaleń kontroli wynika, że nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości, w związku z czym nie sformułowano zaleceń pokontrolnych,
- w dniach 6 - 30 sierpnia 2013 w zakresie realizacji umowy 1/OWzPU/Schronisko/11. Kontrola stwierdziła wystąpienie nieprawidłowości, w związku z czym wydano zalecenia dotyczące sporządzenia w uregulowaniach wewnętrznych - polityki bezpieczeństwa. Zobowiązano Prezesa do wykonania zaleceń w terminie do 31 grudnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str.58-60)

- 2.3 Jak wyjaśniono w trakcie niniejszej kontroli, MOPS nie odnotował przypadków pobierania wpłat/opłat przez organizacje prowadzące schroniska i noclegownie od osób, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

(dowód: akta kontroli str.142-143)

- 2.4 W stosunku do 2011 roku uległa zwiększeniu (z dniem 1 czerwca 2012 r.) liczba miejsc noclegowych - o 24 - w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy.

Ponadto, jak wyjaśniła p.o. Dyrektora MOPS, „wieloletnia współpraca z Towarzystwem im. św. Brata Alberta Koło w Łodzi nie budzi zastrzeżeń, organizacja jest wiarygodnym partnerem, którego działania stanowią istotny element lokalnego systemu pomocy i wsparcia osób bezdomnych i potrzebujących.”

(dowód: akta kontroli str.49-55, 142-143)

⁶ Dz.U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25

2.5 W latach 2012-2013 Miasto Łódź wynajęło 52 lokale socjalne osobom bezdomnym, przebywającym dotychczas w schroniskach.

(dowód: akta kontroli str.61)

Z informacji uzyskanej z MOPS, w ramach projektu systemowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (w ramach działania 7.1.1 – Nowy obraz pomocy społecznej w Łodzi), Miasto Łódź – MOPS jest beneficjentem środków na działania związane m.in. z zatrudnieniem streetworkerów, realizacją warsztatów aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezdomnych oraz szkoleniem dla osób bezdomnych. Na zadania te pozyskano ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego: w 2012 r. – 161 tys. zł, w 2013 r. – 313 tys. zł⁷. Ponadto Miasto podejmowało następujące działania w celu pozyskania środków finansowych na modernizację i rozbudowę zasobu lokali socjalnych i pomieszczeń tymczasowych:

- w 2012 roku zgłoszono do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi propozycję projektu kluczowego do realizacji w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020,
- w listopadzie 2013 r. zatwierdzona została lista projektów strategicznych Miasta Łodzi do realizacji w latach 2014-2020, w której ujęto zadanie pn. „Program przygotowania zasobu lokali socjalnych i pomieszczeń tymczasowych” o wartości 76.000 tys. zł,
- przygotowujący jest wniosek o dofinansowanie w ramach „Rządowego wsparcia finansowego na budowę nowych budynków budownictwa socjalnego”, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

(dowód: akta kontroli str.138-141, 144-147)

2.6 W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 września 2013 r. Biuro Audytu i Kontroli Urzędu Miejskiego w Łodzi nie przeprowadzało w MOPS kontroli, których zakres przedmiotowy obejmowałby sprawy dotyczące działań na rzecz osób bezdomnych.

(dowód: akta kontroli str.59-60)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości).

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, odstępuje od formułowania wniosków, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸.

⁷ Kwota dotacji na projekt współfinansowany ze środków unijnych w 2012 roku wyniosła ogółem 13.196.000 zł, a w 2013 roku – 14.000.000 zł

⁸ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

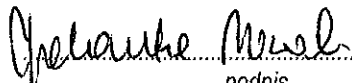
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

.W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 27 grudnia 2013 r.

Kontroler
Jolanta Nowak
Główny specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis